

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jitky Zavřelové a soudců Mgr. Ing. Petra Šuránka a Olgy Stránské ve věci žalobce **J. B.**, bytem x, zastoupeného Mgr. Lindou Faměrovou, advokátkou se sídlem U Stanice 11/4, 162 00 Praha 6, proti žalovanému **Krajskému úřadu Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 11, 150 21 Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 1. 2013, sp. zn. SZ 005072/2013/KUSK REG/Ru, č. j. 011071/2013/KUSK,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 1. 2013, sp. zn. SZ 005072/2013/KUSK REG/Ru, č. j. 011071/2013/KUSK, a usnesení Městského úřadu Hostomice ze dne 21. 11. 2012, sp. zn. 0971/2012/Ts, č. j. 5012/2012, s e z r u š u j í a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalobci se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podanou k poštovní přepravě dne 10. 4. 2013, domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 1. 2013, sp. zn. SZ 005072/2013/KUSK REG/Ru, č. j. 011071/2013/KUSK (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zamítl jeho odvolání proti usnesení Městského úřadu Hostomice, stavebního úřadu (dále jen „stavební úřad“), ze dne 21. 11. 2012, sp. zn. 0971/2012/Ts, č. j. 5012/2012, a toto rozhodnutí potvrdil. Uvedeným usnesením stavební úřad podle § 156 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zrušil s účinností ode dne 6. 4. 2012 souhlas s užíváním přístavby a stavebních úprav

žalobcova domu č. p. x na pozemcích st. p. x a p. č. x v k. ú. a obci Všeradice (dále jen „stavba“) vydaný mlčky uplynutím lhůty pro doručení zákazu užívání stavby dne 6. 4. 2012 podle § 120 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění zákona č. 167/2012 Sb. (dále jen „stavební zákon“).

Žalobce popisuje, že měl zájem rozšířit dispozici suterénu domu pro umístění garáže pro parkování zahradní techniky a současně provést zateplení domu, což ohlásil stavebnímu úřadu, který dne 3. 6. 2010 vydal souhlas s provedením ohlášené stavby v návaznosti na závazné stanovisko Městského úřadu v Berouně, odboru územního plánování a regionálního rozvoje (dále jen „dotčený orgán“) ze dne 20. 5. 2010, č. j. MBE 19407/2010/ÚPRR, které stanovilo podmínky pro provedení stavby nacházející se na území krajinné památkové zóny Osovsko. Dne 11. 5. 2011 žalobce stavebnímu úřadu oznámil dokončení stavebních prací a záměr započít užívání stavby a následně, poté, co byl poučen o nutnosti učinit oznámení na předepsaném formuláři, toto oznámení již v řádné formě učinil dne 7. 3. 2012. Kontrolní prohlídka se po změně termínu uskutečnila dne 3. 4. 2012 a při ní stavební úřad konstatoval, že žalobce nedodržel podmínky uvedené v závazném stanovisku, konkrétně střešní šablony měly být v červené nebo šedé barvě, žalobce však použil tašky v barvě hnědé, okna měla být z masivu nebo v EURO profilu, žalobce však užil plastová okna v barvě a dekoru dřeva, klempířské prvky měly být z pozinku, žalobce však použil poplastovaný pozink a barva fasády měla být v zemitém nekонтрастním světlém odstínu, žalobce však užil světle zelený odstín. Dotčený orgán proto v rámci kontrolní prohlídky vyslovil doporučení nevydávat souhlas s užíváním stavby. Stavební úřad také konstatoval, že stavba je v rozporu s ověřenou projektovou dokumentací a že žalobce nedoložil výchozí revizi elektroinstalace a doklad o provedení stavby dodavatelskou firmou. I přes dodatečné doložení posledních dvou položek a názor žalobce, že se jedná o drobné odchylky neohrožující bezpečnost osob, zvířat či majetku ani životní prostředí a že tyto odchylky bude možné projednat při kontrolní prohlídce, však stavební úřad rozhodnutím ze dne 4. 4. 2012, č. j. 1330/2012, žalobci s odkazem na ustanovení § 120 odst. 2 stavebního zákona zakázal užívání stavby. Protože však toto rozhodnutí bylo žalobci doručeno až dne 13. 4. 2012, tj. poté co dne 6. 4. 2012 marně uplynula lhůta podle § 120 odst. 1 stavebního zákona, žalovaný vyhověl odvolání žalobce a rozhodnutím ze dne 4. 6. 2012, č. j. 086857/2012/KUSK, rozhodnutí zakazující užívání stavby zrušil a řízení zastavil. Pak se delší dobu nic nedělo a v katastru nemovitostí byla zaznamenána změna zastavěné plochy domu v souladu s provedenou stavbou. Teprve dne 21. 11. 2012 vydal stavební úřad usnesení, jímž na základě ustanovení § 156 odst. 2 ve spojení s § 158 odst. 2 správního řádu zpětně s účinností ode dne 6. 4. 2012 zrušil souhlas s užíváním stavby z důvodu jeho rozporu s právními předpisy s odkazem na výtky zachycené v protokolu z kontrolní prohlídky uskutečněné dne 3. 4. 2012. Žalovaný pak odvolání žalobce napadeným rozhodnutím zamítl.

Žalobce namítá, že usnesení stavebního úřadu i napadené rozhodnutí žalovaného byly vydány v rozporu s právními předpisy, protože platná právní úprava neumožňuje, aby stavební úřad postupem podle ustanovení § 156 odst. 2 ve spojení s § 158 odst. 2 správního řádu vydal usnesení, jímž by „zrušil souhlas s užíváním stavby, který byl vydán mlčky marným uplynutím lhůty dle § 120 odst. 1 stavebního zákona“. Citovaná ustanovení totiž dopadají na vyjádření, osvědčení nebo sdělení správního orgánu, resp. na jeho jiné úkony prováděné ve správním řízení, podle žalobce však v jeho případě stavební úřad žádný úkon v rámci správního řízení neprováděl a tak jej nemůže s odkazem na uvedená ustanovení ani rušit. Zde totiž nešlo o vydání souhlasu, ale o zákonem předvídanou skutečnost v podobě marného uplynutí zákonem stanovené 30denní lhůty. Pokud k tomu došlo a pokud stavebník řádně oznámil záměr započít užívání stavby alespoň 30 dnů předem, může být podle

výslovného ustanovení § 120 odst. 1 stavebního zákona s užíváním stavby započato. Ustanovení § 120 stavebního zákona ani žádné jiné ustanovení nedává správnímu orgánu možnost, jak tento právní stav zrušit. Proto žalobce navrhl, aby napadené rozhodnutí včetně předcházejícího usnesení stavebního úřadu bylo soudem zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný po rekapitulaci průběhu předchozích řízení konstatoval, že souhlas s užíváním, který byl vydán mlčky, je vyjádřením nebo sdělením správního orgánu, i když nebyl vydán písemně, protože stavební zákon hovoří o souhlasu vydaném mlčky. Podle žalovaného zde není důvod, proč by měla být ustanovení § 156 odst. 2 a § 158 odst. 2 správního řádu vykládána tak, že by stavební úřad nemohl vydat usnesení, jímž by zrušil souhlas s užíváním stavby vydaný mlčky. Protože předmětný souhlas byl nezákonný, stavební úřad jej správně zrušil. Proto žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

Žalobce v replice namítl, že stavební zákon nehovoří o žádném úkonu ve smyslu „souhlasu vydaného mlčky“. Naopak, po uplynutí stanovené lhůty může stavebník podle výslovného ustanovení zákona započít s užíváním stavby a žádné ustanovení nedává správnímu orgánu možnost, jak tento právní stav rozhodnutím nebo usnesením zrušit. V případě přijetí opačného názoru by nemělo ustanovení § 120 odst. 1 stavebního zákona valný smysl. Pokud by mohl stavební úřad kdykoliv po uplynutí stanovené lhůty užívání stavby zakázat, byla by výrazně oslabena právní jistota účastníků stavebního řízení, kteří důvodně spoléhali na to, že po marném uplynutí stanovené lhůty mohou stavbu začít užívat. K řešení stavu, kdy je zde stavba postavená v rozporu se stavebním povolením, slouží institut odstranění stavby upravený v ustanovení § 129 stavebního zákona.

Účastníci souhlasili s rozhodnutím ve věci bez nařízení jednání, proto soud postupoval podle § 51 odst. 1 s. ř. s. a při svém rozhodování vyšel z obsahu správního spisu a písemných podání účastníků řízení, které byly pro posouzení věci dostačující.

Obsah správního spisu odpovídá tvrzením žalobce. Lze jen doplnit, že z informace ze dne 7. 4. 2010 předkládané vlastníků sousedních pozemků a obci vyplývá, že žalobce již v té době (nad rámec předložené projektové dokumentace) předpokládal provedení zateplení domu, výměnu stávajících oken a balkonových dveří za plastová a fasádu ve světlé barvě; tato informace tak zjevně odporovala závaznému stanovisku dotčeného orgánu na úseku státní památkové péče ze dne 20. 5. 2010. Souhlas s ohlášenou stavbou ze dne 3. 6. 2010 však vyžadoval dodržení podmínek závazného stanoviska a potvrzené projektové dokumentace (která rozporné otázky vůbec neřešila). Oznámení o užívání stavby na předepsaném formuláři obdržel stavební úřad dne 7. 3. 2012, kontrolní prohlídka se konala dne 3. 4. 2012 a při ní byl vedle provedení fotodokumentace sepsán též protokol podepsaný i žalobcem, v němž stavební úřad výslovně konstatoval, že s ohledem na zjištěné rozpory a záporné stanovisko dotčeného orgánu zakáže užívání stavby. Následujícího dne stavební úřad vydal rozhodnutí zakazující užívání stavby, které si však žalobce vyzvedl až 13. 4. 2012. Odvolání žalobce vyhověl žalovaný rozhodnutím ze dne 4. 6. 2012, sp. zn. SZ 071724/2012/KUSK REG/PZ, č. j. 086857/2012/KUSK, v němž však poukázal na to, že souhlas s užíváním stavby byl vydán mlčky pouze v důsledku pravděpodobně účelové liknavosti žalobce při přebírání pošty. Žalovaný pak v odůvodnění navedl stavební úřad k tomu, aby mlčky vydaný souhlas zrušil usnesením vydaným podle § 156 správního řádu. Dne 21. 11. 2012 stavební úřad vydal usnesení, jímž s účinností od 6. 4. 2012 zrušil uvedeného dne mlčky a v rozporu s právními předpisy vydaný souhlas s užíváním stavby, přičemž vyjmenoval jednotlivé rozpory stavby se závazným stanoviskem dotčeného orgánu. V odvolání žalobce namítl, že na jiných stavbách v obci jsou i bílá plastová okna a střešní krytiny různých barev a že si nemyslí, že by jeho

dům po úpravách jakkoliv znehodnocoval památkovou zónu nebo že by nesplňovala podmínky ochrany života a zdraví osob nebo zvířat anebo životního prostředí nezbytné pro její užívání. Vysvětlil, že šablony a plastová okna byla ve slevě, u oken se však snažil vizuálně respektovat stanovenou podmínku, a fasáda překvapila i jej samotného, ale nyní je již poněkud vybledlá. Nové závazné stanovisko si nevyžádal z časových důvodů a předpokládal, že odchylky bude možné projednat v průběhu kontrolní prohlídky. Odvolání žalobce bylo napadeným rozhodnutím zamítnuto s argumentací, že obsahem svého odvolání žalobce potvrzuje, že postupoval v rozporu se souhlasem s provedením ohlášené stavby a podmínkami v závazném stanovisku dotčeného orgánu. Mlčky vydaný souhlas s užíváním stavby tak byl vydán v rozporu s právními předpisy a je nutné ho zrušit. Z obsahu spisu není zřejmé, kdy bylo napadené rozhodnutí žalobci doručeno, s ohledem na údaj o nabytí právní moci dne 22.2.2013 však lze předpokládat, že bylo žalobci jako jedinému účastníku doručeno dne 21. 2. 2013.

Soud po zjištění že žaloba je včasná a jsou splněny i další podmínky jejího věcného projednání napadené rozhodnutí přezkoumal a dospěl k závěru, že podaná žaloba je důvodná. Žalobce uplatnil jediný žalobní bod, a to že marným uplynutím 30denní lhůty podle § 120 odst. 1 stavebního zákona stavební úřad žádný úkon ve smyslu části čtvrté správního řádu nevydal a nelze jej tedy ani zrušit postupem podle § 156 odst. 2 správního řádu.

Podle § 120 stavebního zákona je stavebník povinen oznámit stavebnímu úřadu záměr započít s užíváním stavby nejméně 30 dnů předem, nejde-li o stavbu uvedenou v § 122. S užíváním stavby pro účel, k němuž byla stavba povolena, může být započato, pokud do 30 dnů od oznámení stavební úřad rozhodnutím, které je prvním úkonem v řízení, užívání stavby nezakáže (odst. 1). Stavební úřad užívání stavby zakáže, jestliže na základě závěrečné kontrolní prohlídky zjistí, že nejsou splněny podmínky ochrany života a zdraví osob nebo zvířat anebo životního prostředí nezbytné pro její užívání, že stavba ohrožuje bezpečnost nebo nejsou dodrženy obecné požadavky na výstavbu, včetně zajištění bezbariérového užívání stavby, pokud je právním předpisem vyžadováno. Obdobně postupuje stavební úřad u stavby provedené v rozporu se stavebním povolením či ohlášením nebo užívané bez předchozího oznámení. Odvolání proti rozhodnutí o zákazu užívání stavby nemá odkladný účinek (odst. 2). Účastníkem řízení podle odstavce 2 je pouze stavebník. Pokud změnu stavby prováděla jako stavebník jiná osoba na základě dohody s vlastníkem, je účastníkem řízení též vlastník stavby (odst. 3). Po odstranění nedostatků, pro které bylo podle odstavce 2 užívání stavby zakázáno, může být s jejím užíváním započato jen na základě písemného souhlasu stavebního úřadu, že stavbu lze užívat (odst. 4). Náležitosti oznámení podle odstavce 1 stanoví prováděcí právní předpis (odst. 5).

Podle § 156 správního řádu, jestliže vyjádření, osvědčení nebo sdělení správního orgánu trpí vadami, které lze opravit, aniž tím bude způsobena újma některé z dotčených osob, správní orgán je opraví usnesením, které se pouze poznamená do spisu (odst. 1). Vyjádření, osvědčení nebo sdělení správního orgánu, které je v rozporu s právními předpisy a které nelze opravit podle odstavce 1, zruší usnesením správní orgán, který je vydal nebo učinil, a to s účinky ode dne, kdy bylo zrušované vyjádření nebo osvědčení vydáno anebo sdělení učiněno, nestanoví-li zákon jiný postup; takové usnesení lze vydat po dobu, po kterou trvají účinky vyjádření, osvědčení nebo sdělení. Na tento postup se přiměřeně použijí ustanovení hlavy IX části druhé o přezkumném řízení (odst. 2).

Podle § 158 správního řádu se ustanovení čtvrté části obdobně použijí i v případě, provádí-li správní orgán jiné úkony, které nejsou upraveny v části první, třetí, páté nebo šesté anebo v této části (odst. 1). Ustanovení § 156 odst. 2 se přiměřeně použije i na úkony

správního orgánu prováděné při postupu podle části druhé, třetí, páté nebo šesté, jejichž zrušení není zvlášť upraveno (odst. 2).

Skutečnost, že souhlasy vydávané podle stavebního zákona ve znění rozhodném pro tuto věc lze rušit postupem podle § 156 správního řádu, jednoznačně potvrzuje judikatura správních soudů. V tomto směru lze odkázat např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 27. 3. 2014, č. j. 4 Aps 7/2013-25, publikovaný pod č. 3046/2014 Sb. NSS, s právními větami, podle nichž:

„I. Zákonnost souhlasů vydávaných podle stavebního zákona z roku 2006 (zde územní souhlas dle § 96 citovaného zákona) lze přezkoumat v přezkumném řízení podle § 156 odst. 2 ve spojení s hlavou IX části druhé správního řádu z roku 2004, které lze zahájit pouze z moci úřední. Jakmile však přezkumné řízení bylo zahájeno, je správní orgán povinen vydat ve věci rozhodnutí, které lze vymáhat i cestou žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu dle § 79 a násl. s. ř. s.

II. Povinnost správního orgánu vydat ve věci rozhodnutí trvá i v případě, že je následně zrušeno rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, které bylo prvním úkonem v řízení, a věc byla vrácena k dalšímu řízení. Účinek spočívající v zahájení řízení v takovém případě trvá i přes zrušení takového rozhodnutí a řízení musí být formálně ukončeno některým ze způsobů předvídaných zákonem.“

Z judikatury citované v odst. 16 tohoto rozsudku je přitom zřejmé i to, že rozhodnutí vydaná podle § 156 odst. 2 správního řádu nejsou vyloučena ze soudního přezkumu na základě žaloby podle § 65 s. ř. s.

Judikatura správních soudů nemá pochyb ani o tom, že shodný procesní režim jako souhlasy vydané stavebním úřadem mají i souhlasy vydané mlčky na základě zákonné fikce. V tomto směru již usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 18. 9. 2012, č. j. 2 As 86/2010-76, publikované pod č. 2725/2013 Sb. NSS, mezi nimi nečinilo žádné rozdíly, když konstatovalo, že souhlasy vydávané dle stavebního zákona, zejména dle § 96, § 106, § 122 a § 127, které stavební úřad výslovně či mlčky činí k ohlášení či oznámení, jsou jinými úkony dle části čtvrté správního řádu a že nejsou rozhodnutími ve smyslu § 65 s. ř. s. a soudní ochrana práv třetích osob je proti nim zaručena žalobou na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu dle § 82 s. ř. s. Ostatně již v minulosti soudy běžně podrobovaly soudnímu přezkumu rozhodnutí vydaná prostým uplynutím času na základě fikce vydání rozhodnutí zakotvené např. v ustanovení § 15 odst. 4 a § 16 odst. 3 věty druhé zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v původním znění, srov. např. rozsudek NSS ze dne 4. 7. 2003, č. j. 6 A 78/2002-39, č. 202/2004 Sb. NSS.

Co však stojí za povšimnutí je skutečnost, že ustanovení § 120 stavebního zákona v příkladném výčtu rozšířeného senátu chybí. Že to není náhodou, pak lze dovodit z vlastního textu stavebního zákona. Ustanovení § 106 odst. 1 stavebního zákona upravující ohlášení stavby tak konkrétně stanoví, že ohlášenou stavbu, terénní úpravy nebo zařízení podle § 104 odst. 2 může stavebník provést na základě písemného souhlasu stavebního úřadu; u dočasné stavby souhlas obsahuje dobu jejího trvání. Nebude-li stavebníkovi souhlas doručen do 40 dnů ode dne, kdy ohlášení došlo stavebnímu úřadu, ani mu v této lhůtě nebude doručen zákaz podle § 107, **platí, že stavební úřad souhlas udělil**. Obdobně podle ustanovení § 127 odst. 2 stavebního zákona týkajícího se změn v užívání stavby, jestliže stavební úřad se změnou v užívání stavby souhlasí, zašle do 30 dnů ode dne jejího oznámení souhlas tomu, kdo změnu oznámil. V opačném případě rozhodnutím, které je prvním úkonem v řízení, ve stejné lhůtě změnu v užívání stavby zakáže. Pokud stavební úřad ve lhůtě 30 dnů ode dne oznámení

nevyjádří se změnou v užívání stavby souhlas ani ji nezakáže, **má se za to, že se změnou v užívání stavby souhlasí.**

Citovaná ustanovení § 106 a § 127 stavebního zákona bezpochyby zakotvují fikci, že stavební úřad vydal souhlas s ohlášenou stavbou, popř. se změnou v užívání stavby. Dikce ustanovení § 120 odst. 1 věty druhé stavebního zákona je však odlišná, když jako následek marného uplynutí lhůty po oznámení záměru započít s užíváním stavby stanoví, že **s užíváním stavby pro účel, k němuž byla stavba povolena, může být započato.** Z textu normy nelze dovodit, že by zde zákon stanovil fikci vydání souhlasu nebo jakéhokoliv jiného úkonu správního orgánu. Zákon totiž s vydáním souhlasu s užíváním stavby počítá pouze v případech, kdy stavební úřad (včas) na základě kontrolní prohlídky užívání stavby zakázal a je třeba podle § 120 odst. 4 stavebního zákona ověřit odstranění původně vytknutých závad. V případě bezproblémových staveb však vydání souhlasu stavební zákon vůbec nepředpokládá. Vydání určitého potvrzení v tomto směru zavádí teprve zákonem č. 350/2012 Sb. nově včleněné ustanovení § 120 odst. 5. Oprávnění užívat stavbu tak vzniká na základě uplynutí lhůty přímo *ex lege* bez jakékoliv ingerence stavebního úřadu. Stavební úřad je oprávněn pouze k vydání negativního správního aktu – rozhodnutí zakazujícího užívání stavby, pravomocí vydat souhlas (s výjimkou stanovenou v odst. 4) nedisponuje.

Za těchto okolností tedy nelze jakkoliv dovodit, jak to činí žalovaný, že ve věci byl mlčky vydán souhlas s užíváním stavby, který by bylo možné z důvodu jeho nezákonnosti rušit podle ustanovení § 156 odst. 2 správního řádu. Takový postup by byl samozřejmě legitimní v případech souhlasů s ohlášenou stavbou či se změnou užívání stavby, jejichž vydání zákon výslovně s marným uplynutím lhůty spojuje v ustanoveních § 106 odst. 1 a § 127 odst. 2 stavebního zákona. V případě chybějícího výslovného zakotvení fikce vydání souhlasu v ustanovení § 120 stavebního zákona však existenci takového úkonu nelze dovodit ani analogicky, protože právní teorie s ohledem na její praktickou nepředvídatelnost trvá v případě právní fikce vždy na výslovném ukotvení v textu zákona, kterého se tu zjevně nedostává.

Vedle gramatického výkladu lze poukázat i na srovnání ustanovení § 120 stavebního zákona s úpravou kolaudačního souhlasu v ustanovení § 122 stavebního zákona. Právo užívání stavby v případě staveb podléhajících kolaudačnímu souhlasu (tj. takových, jejichž vlastnosti nemohou budoucí uživatelé ovlivnit) vzniká v povolovacím režimu, neboť zákon jednoznačně vznik tohoto práva podmiňuje vydáním kolaudačního souhlasu, navíc ani nestanoví jakýkoliv následek se zmeškáním 15denní lhůty pro nařízení závěrečné kontrolní prohlídky stavby. To nepochybně souvisí i s (obvykle) komplexnější povahou takových staveb, u nichž je nezbytná ingerence stavebního úřadu s cílem zajistit ochranu zájmů uživatelů stavby (mnohdy široké veřejnosti). Oproti tomu v případě ostatních staveb v souladu s jejich (zpravidla) jednodušší povahou a s tím, že lze předpokládat, že uživatelé stavby mohli dostatečně uplatnit své požadavky v procesu její realizace, zákon možnost užívání stavby výrazně usnadňuje a vznik tohoto práva zakládá na registračním principu svého druhu (právo vzniká na základě ohlášení a běhu času, ledaže správní orgán vydá negativní správní rozhodnutí). V tomto směru je právní úprava obsažená v ustanovení § 120 odst. 1 stavebního zákona cíleně pro adresáty právní úpravy vstřícnější a v rámci jednoduchosti tohoto procesu tak není potřebné, natožpak žádoucí analogicky dovozovat, že má povahu povolovacího režim usnadněného fikcí vydání souhlasu s užíváním stavby v návaznosti na marné uplynutí času.

Předmětem kvazipřezkumného řízení podle § 156 odst. 2 správního řádu pak podle přesvědčení soudu mohou být jen takové úkony správního orgánu, které jsou projevem vůle

a výkonu pravomoci správního orgánu, nikoliv projevy (ne)činnosti správního orgánu, v nichž snahu o výkon úřední pravomoci nelze shledávat. V posuzovaném případě vůbec nelze uvažovat o aplikaci postupu podle § 156 odst. 2 správního řádu, protože stavební úřad neučinil žádný úkon, který by byť zprostředkovaně měl za cíl akceptovat užívání sporné stavby či vyvolat marné uplynutí 30denní lhůty stanovené v ustanovení § 120 odst. 1 stavebního zákona. Byla to v zásadě pouze faktická okolnost nezávislá na vůli správního orgánu (prodleva s převzetím poštovní zásilky s rozhodnutím zakazujícím užívání stavby na straně žalobce), která vznik práva užívání stavby *ex lege* vyvolala (v tomto směru soudu s ohledem na uplatněný žalobní bod nepřisluší přehodnocovat názor žalovaného). Není zde tedy žádného úkonu, který by mohl být postupem podle § 156 odst. 2 správního řádu změněn či zrušen. S ohledem na tento závěr je tedy napadené rozhodnutí, stejně jako i usnesení stavebního úřadu nezákonné a nezbyvá, než je podle § 78 odst. 1 a 3 s. ř. s. zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.

V navazujícím řízení bude namíste řízení vedené podle § 156 odst. 2 správního řádu zastavit. Řešení nastalé situace, jak správně uvádí žalobce, tak skýtá pouze řízení o odstranění stavby podle ustanovení § 129 stavebního zákona, v němž žalobce na základě žádosti o dodatečné povolení stavby bude mít šanci po úpravě stavby a s přihlédnutím k eventuálnímu kompromisu dosaženému v úzké součinnosti s dotčeným orgánem (bude-li možný) dosáhnout schválení stavby. V tomto směru ani vydání kolaudačního rozhodnutí ve smyslu dřívějšího stavebního zákona nebránilo rozhodnout o odstranění stavby zřízené v rozporu se stavebním povolením (srov. např. rozsudek NSS ze dne 14. 5. 2008, č. j. 3 As 11/2007-92) a není tedy důvodu, proč by překážkou v tomto směru měl být pouhý vznik práva užívat stavbu na základě pouhého plynutí času.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud na základě ustanovení § 60 odst. 7 s. ř. s. Žalobci, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, soud toto právo nepřiznal s ohledem na specifické okolnosti věci, z nichž je zjevné, že žalobce nerespektoval naprostou většinu povinností uložených mu v podmínkách souhlasu s ohlášenou stavbou a pouze v důsledku pasivity při vyzvedávání poštovních zásilek dosáhl stavu, kdy mu i proti navenek jasně deklarované vůli stavebního úřadu i orgánu státní památkové péče vzniklo právo užívat nevyhovující stavbu. Napadeným rozhodnutím tak nemohlo být reálně zasaženo do jeho legitimních očekávání, neboť nesouladu stavby s podmínkami závazného stanoviska si musel být vědom již v době její výstavby a o záměru stavebního úřadu zakázat užívání stavby se dozvěděl již v průběhu kontrolní prohlídky, jíž se osobně zúčastnil. Za těchto okolností považuje soud za spravedlivé, aby žalobce nesl náklady řízení ze svého.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti

němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 4. listopadu 2015

Mgr. Jitka Zavřelová, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost:
Božena Kouřimová